

Χριστούγεννα: Γιορτή ή τραγωδία; (Ιερομόναχος Αντίπας Αγιορείτης)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 24 Δεκεμβρίου, 2017

Ἡ παροῦσα ὁμιλία πραγματοποιήθηκε ἀπὸ τὸν ὀσιολογιώτατο ἱερομόναχο π. Αντίπα Αγιορείτη (Γέροντα τοῦ Ἱ. Ἰβηριτικοῦ Κελλίου Ἁγίας Ἄννης Καρυῶν) στὸ πλαίσιο τῆς χριστουγεννιάτικης ἐκδηλώσεως, ἡ ὁποία ἔλαβε χώρα στὴν Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Α.Π.Θ., ὡς προσκεκλημένου τοῦ Προέδρου τοῦ Τμήματος Θεολογίας κ. Παναγιώτη Σκαλτσῆ, στὶς 15 Δεκεμβρίου 2016.

Στὴν ἐποχὴ μας, ὅπως ὅλοι γνωρίζουμε, ὑπάρχει ὑπερπαραγωγή νέων. Χιλιάδες ἄνθρωποι σὲ ὅλον τὸν κόσμον ἐργάζονται στὴν εἰδησεογραφία, χιλιάδες ὀργάνουν τὴν ὑφήλιο γιὰ νὰ συλλέξουν νέα. Νέα ἐντυπωσιακά, περίεργα, νέα ἀληθινά, νέα κατασκευασμένα, νέα καλά, νέα κακά. Νέα πὺ ὠφελοῦν καὶ νέα πὺ βλάπτουν. Νέα πὺ ἀνεβάζουν καὶ νέα πὺ κατεβάζουν. Νέα πὺ μᾶς ἐνθουσιάζουν καὶ νέα πὺ μᾶς ἀπελπίζουν. Εἰδήσεις, πὺ μᾶς κάνουν ὑπερήφανους καὶ εἰδήσεις, γιὰ τὶς ὁποῖες ντρεπόμαστε, καὶ ἑκατομμύρια ἀνθρώπων πὺ τὶς παρακολουθοῦν. Ἐπιστρατευμένα πρὸς τοῦτο, ἡ τηλεόραση, τὸ διαδίκτυο, οἱ ἐφημερίδες, τὰ περιοδικά, ὅλα τὰ ΜΜΕ ἐπὶ εἰκοσιτετράωρου, μάλιστα, βάσεως. Παλαιὰ εἶναι ἡ διατύπωση ἀπὸ τὸν Ἀριστοτέλη τὸν Μέγιστο: «οἱ ἄνθρωποι φύσει τοῦ εἰδέναι ὀρέγονται», παντοῦ καὶ πάντοτε καὶ μέχρι σήμερα καὶ μακάρι νὰ μαθαίνουν τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα καὶ νὰ διδάσκονται ἀπὸ αὐτά. Μακάρι νὰ μὴ μαθαίνουν μόνο νέα καὶ ὅλες αὐτὲς τὶς εἰδήσεις. Ὅμως, αὐτὰ τὰ νέα δὲν εἶναι νέα, ἀλλὰ παλαιά. Τόσο παλαιὰ πὺ ἀρχίζουν τὴν παρουσία τους μέσα σ' αὐτὸν τὸν Παράδεισο.

Τὸ πρῶτο νέο εἶναι ἡ πτώση τοῦ ἀνθρώπου ἐξ αἰτίας τῆς ἀνυπακοῆς του στὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ. Τὸ δεύτερο νέο εἶναι ἡ ἐξορία του ἀπὸ τὸν Παράδεισο τῆς τρυφῆς. Τὸ τρίτο νέο εἶναι ὁ πρῶτος φόνος μεταξὺ ἀδελφῶν ... καὶ πάει λέγοντας μέχρι καὶ σημερα. Τὰ ἴδια πάντοτε, πότε μὲ τὶς ἴδιες μορφὲς πότε μὲ ἄλλες καὶ ἀπὸ διαφορετικοὺς ἀνθρώπους σὲ διάφορες ἐποχές. Νέα πὺ δὲν εἶναι νέα. Εἶναι, τὸ ἐπαναλαμβάνω, **παλαιά. Ἐπαναλαμβανόμενες πράξεις καὶ συμπεριφορές.**

Μὰ θὰ διερωτηθεῖ κανεὶς, **δὲν ὑπάρχει κανένα νέο;** Τὴν ἀπάντηση τὴν δίδει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός: «Ἐνα νέο ὑπάρχει, ἡ ἐνανθρώπηση τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ». Αὐτὸ εἶναι τὸ μόνο νέο καὶ μάλιστα νεώτατο, «τὸ πάντων καινὸν καινότατον», «Τὸ μόνον καινὸν ὑπὸ τὸν ἥλιον», πὺ παραμένει πάντα ἐπίκαιρο καὶ

έντυπωσιακό, πάντα θαυμάσιο, πάντα σωτήριο. Νέο παγκόσμιο και οίκουμενικό, νέο που δέν παλαιώνει και δέν ξεχνιέται. Νέο που θα μείνει για πάντα στην ιστορία του ανθρώπινου γένους. «*Θεός τὸ τεχθέν, ἡ δὲ μήτηρ Παρθένος, Τί μείζων ἄλλο καινὸν εἶδεν ἢ κτίσις;*» Κανένα. Καὶ ὅσοι γνωρίζουν αὐτὸ τὸ νέο, εἶναι οἱ μόνοι καλοπληροφορημένοι, οἱ μόνοι που ἔχουν σωστὴ καὶ ἀληθινὴ ἐνημέρωση. Οἱ μόνοι που γνωρίζουν τὰ πάντα, που τὰ ἔχουν ὅλα. Τὰ νέα τοῦ κόσμου τούτου τὰ μεταφέρουν καὶ τὰ διαδίδουν οἱ ἄνθρωποι. Τὸ νέο ὅμως αὐτὸ τὸ μετέφεραν στοὺς ἀνθρώπους **οἱ ἄγγελοι** ψάλλοντες «*Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία*». Κυρίως ὅμως τὸ μετέφερε ὁ «*πρὸ αἰώνων Θεός*» που ἔγινε γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπινου γένους «*παιδίον νέον*».

Καὶ γιὰ ποῖο λόγο ἔγινε «*παιδίον νέον*»; **Γιὰ ποῖο λόγο ἔγινε ἄνθρωπος;** Τὴν ἀπάντηση, ἄς τὴν παρουμε καὶ πάλι ἀπὸ τὸν ἅγιο Ἰωάννη τὸν Δαμασκηνό: «*ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἔγινε ἄνθρωπος, γιὰ νὰ χαρίσει ξανὰ στὸν ἄνθρωπο, ἐκεῖνο γιὰ τὸ ὁποῖο τὸν προόρισε. Τὸν δημιούργησε σύμφωνα μὲ τὴν δική Του εἰκόνα· ἐλεύθερο, προορισμένο νὰ τοῦ μοιάζει, νὰ εἶναι ὅπως καὶ ὁ Δημιουργὸς του· τέλειος καὶ ἐνάρετος. Ὁ Θεὸς λοιπόν, δημιούργησε τὸν ἄνθρωπο σὲ πλήρη κοινωνία μαζί Του, Ἐμεῖς ὅμως, αὐτὸ τὰ γνωρίσματα τῆς θείας φύσεως τὰ ἀλλοιώσαμε καὶ τὰ μπερδέψαμε. Περάσαμε στὴν παράταξη τῆς κακίας μὲ ἀποτέλεσμα νὰ χάσουμε τὴν κοινωνία μὲ τὸν Θεό. Κι ὅταν πιά στερηθήκαμε τὴ ζωὴ, πέσαμε στὴ φθορὰ τοῦ θανάτου. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Θεὸς μᾶς προσέφερε τὸ ὑψιστὸ ἀγαθό, τὸ ὁποῖο δέν τὸ διαφυλάξαμε, χρειάστηκε νὰ κατέβει ἐκεῖνος στὴ δική μας ξεπεσμένη φύση καὶ νὰ γίνεῖ ἄνθρωπος μὲ σκοπὸ νὰ μᾶς ξαναδώσει τὴν πρώτη εἰκόνα καὶ νὰ μᾶς διδάξει τὴν ἐνάρετη ζωὴ. Γιὰ νὰ μᾶς ἐλευθερώσει ἀπὸ τὴν φθορὰ καὶ τὸν θάνατο. Γιὰ νὰ μᾶς ἐπαναφέρει σὲ κοινωνία μαζί Του. Γιὰ νὰ ἀνοίξει τὸν δρόμο τῆς δικῆς μας ἀνάστασης καὶ γιὰ νὰ λύσει τὰ δεσμὰ τῆς κυριαρχίας τοῦ διαβόλου καὶ γιὰ νὰ μᾶς γεμίσει κουράγιο. Γιὰ νὰ μᾶς ἐκπαιδεύσει νὰ πολεμοῦμε τὸν τύραννο μὲ τὴν ὑπομονὴ καὶ τὴν ταπείνωση*».

Καὶ συνεχίζει ὁ ἱερὸς πατήρ: «*Δόξα σὲ ἐσένα Χριστέ, Λόγε τοῦ Θεοῦ καὶ Σοφία καὶ Δύναμη καὶ Θεὸ Παντοκράτωρ. Τί δῶρα ἀντάξια νὰ σοῦ προσφέρουμε ἐμεῖς οἱ ἄπραγοι, γιὰ ὅλα ὅσα μᾶς χάρισες; Ἐσὺ ὅλα μᾶς τὰ ἔχεις δώσει πλούσια. **Μόνο ἕνα ζητᾶς ἀπὸ ἐμᾶς. Νὰ ἀποδεχθοῦμε τὴ σωτηρία που μᾶς προσφέρεις, δίνοντάς μας συγχρόνως καὶ τὴ δύναμη νὰ τὴν πετύχουμε***».

Καὶ **ποιοὶ εἶναι αὐτοὶ που ἀποδέχθηκαν τὴν σωτηρία;** Ὅλοι ὅσοι πιστεύουν στὸν Θεάνθρωπο, **ὅσοι τηροῦν τὶς ἐντολές του**, ὅσοι μελετοῦν τὸν Λόγο Του, ὅσοι προσεύχονται καὶ ἐλπίζουν σ' Αὐτόν. Ὅσοι τὸν ἀγαποῦν καὶ ὅσοι, κυρίως, κοινωνοῦν τὸ Τίμιο Σῶμα Του καὶ τὸ Πανάγιο Αἷμα Του «*τὸ ἐκχυθέν ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας*». Στὸ σημεῖο αὐτὸ ἐπιτρέψτε μου νὰ πῶ κάτι προσωπικό.

Από όλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου (καὶ ἐπισκέφθηκα πολλὰ) ζηλεύω τὸ ταπεινὸ σπήλαιον τῆς Βηθλεὲμ. Ζηλεύω τὴ φάτνη, τ' ἄχυρα. Ζηλεύω τὰ χέρια τῆς Παναγίας, ποὺ ἀγκάλιασαν τὸ «θεῖον Βρέφος». Ζηλεύω τὰ μάτια τοῦ Ἰωσήφ, ποὺ τὸ πρωτοεῖδαν. Ζηλεύω τὶς φωνές τῶν Ἀγγέλων. Ζηλεύω τὰ γόνατα τῶν ταπεινῶν Ποιμένων, ποὺ γονάτισαν μπροστὰ του. Ζηλεύω τὰ χνώτα τῶν ἀλόγων ζώων, ποὺ τὸ ζέσταναν. Ζηλεύω ἐκείνη τὴ σκοτεινὴ νύχτα. Ζηλεύω καὶ θὰ ζηλεύω πάντα ἐκεῖνο τὸ Ἀχούρι τῆς Παλαιστίνης. Ἀλήθεια τί εἶναι τὰ βασίλεια καὶ τὰ ἀνάκτορα τοῦ κόσμου τούτου μπροστὰ σὲ αὐτό; Τί εἶναι τὰ πλούτη καὶ ἡ δόξα, οἱ ἡδονές καὶ οἱ ἀπολαύσεις, καί, γιὰ νὰ ἔρθουμε στὰ δικά μας, **τί σχέση μποροῦν νὰ ἔχουν τὰ Χριστούγεννα, ποὺ γιορτάζουν οἱ Χριστιανοὶ τοῦ σήμερα μὲ τὸ παμμέγιστο Μυστήριον τῆς Θείας Ἐνανθρωπήσεως;** Πόσοι γνωρίζουν; Πόσοι πιστεύουν; Καὶ πόσοι πρωτίστως ζοῦν αὐτὸ τὸ γεγονός; Ἄς θυμηθοῦμε τὰ λόγια τῶν ποιμένων «*Διέλθωμεν δὴ ἕως Βηθλεὲμ καὶ ἴδωμεν τὸ ρῆμα τοῦτο τὸ γεγονός*».

Ἔνα εἶναι βέβαιο, πὼς Χριστούγεννα γιορτάζουν μόνον ὅσοι ἀκολουθοῦν τὴν πορεία τοῦ ἀστέρος. Ὅσοι ἀκολουθοῦν τοὺς μάγους στὸν δρόμο τους, ὅσοι βλέπουν μὲ αὐτοὺς «*Τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ εἰς τὴν οἰκίαν*», δηλαδὴ μέσα στὴν Ἐκκλησία. Ὅσοι προσφέρουν στὸν νεογέννητο βασιλέα δῶρα, ὅπως οἱ μάγοι, οἱ ὁποῖοι «*ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν*». Ἀλλὰ τί δῶρα νὰ τοῦ προσφέρουμε ἐμεῖς οἱ ὄντως πτωχοὶ καὶ πάμπτωχοι πνευματικά, οἱ πεινασμένοι καὶ γυμνητεύοντες; Ἀλλὰ καὶ ἐὰν εἴχαμε, τί ἄραγε θὰ ἤθελε νὰ τοῦ προσφέρουμε;

Τετρακόσια χρόνια, περίπου, μετὰ τὴν γέννηση τοῦ Θεανθρώπου ἐκεῖ πλησίον τοῦ ἁγίου Σπηλαίου ζοῦσε ἕνας ἐνάρετος καὶ ἅγιος μοναχός, ὁ Ἱερώνυμος μὲ τὴν συνοδεία μερικῶν εὐλαβῶν γυναικῶν. Μία νύχτα τῶν Χριστουγέννων ὁ Χριστὸς τοῦ ζήτησε ἕνα δῶρο. Ὁ ἄνθρωπος τὰ ἔχασε! Ποῦ νὰ βρεῖ, ἀκτήμων ἀσκητής, ἕνα δῶρο ἐπάξιο στὴν θεία μεγαλειότητα; Ταπεινὰ ρώτησε: «*Τί δῶρο θέλεις, κύριε;*» Καὶ ἐκεῖνος **τοῦ ζήτησε σὰν δῶρο τὶς ἀμαρτίες του**. Αὐτὸ τὸ δῶρο θέλει καὶ ἀπὸ ἐμᾶς, γιατί εἶναι ὁ μόνος ποὺ ἔχει «*ἐξουσίαν ἀφιέναι ἐπὶ γῆς ἀμαρτίας*».

Ἄλλωστε δὲν ἔχουμε τίποτε ἄλλο νὰ τοῦ προσφέρουμε, ἀφοῦ ὅλους, κλῆρο καὶ λαό, μᾶς μαστίζει μία γενικὴ πνευματικὴ πτωχεία. Ἄδεια τὰ χέρια μας, κενὴ ἡ καρδιά μας. Ἄς Τοῦ δώσουμε λοιπὸν τὶς ἀμαρτίες μας, μετανοημένοι ποὺ Τὸν λυπήσαμε. Ἄς Τοῦ προσφέρουμε τὰ λάθη μας, συντετριμμένοι ποὺ Τὸν περιφρονήσαμε. Ἄς Τοῦ χαρίσουμε τὴν ἀνθρώπινη ἀθλιότητά μας, ταπεινωμένοι ποὺ Τὸν ἐγκαταλείψαμε. Ἐκεῖνος μᾶς περιμένει ὑπομονετικὰ ἐκεῖ ποὺ Τὸν ἀφήσαμε, ἐκεῖ ποὺ Τοῦ γυρίσαμε τὴν πλάτη. Μᾶς περιμένει μὲ ἀνοιχτὴ τὴν ἀγκαλιά Του. Μία ἀγκαλιά, ποὺ μένει πάντα ἀνοιχτὴ καὶ ζεστή.

Ἐὰν δὲν κάνουμε ἔτσι, τότε γιὰ ἀκόμη μία φορὰ θὰ κάνουμε Χριστούγεννα χωρὶς Χριστὸ καὶ Φῶτα δίχως Φῶς. Θὰ κάνουμε τὰ Χριστούγεννα τοῦ «*κόσμου τούτου*» μὲ

φῶτα πολλά. Μὲ γλυκὰ πολλά, μὲ τραγούδια πολλά, μὲ ὅσα βλέπουμε καὶ ἀκοῦμε κάθε χρόνο. Ὅμως ὁ Χριστὸς δὲν ἔχει θέση σὲ αὐτὰ τὰ Χριστούγεννα. Τὴ θέση του τὴν παίρνει ὁ ἄλλος. Ὁ ἐχθρὸς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ὁ Μαμωνᾶς, ὁ ὁποῖος κάνει τὰ Χριστούγεννα εὐκαιρία καὶ μέσο ἐμπορικοῦ κέρδους, σπατάλης, κραιπάλης καὶ ἁμαρτιῶν πολλῶν «ρητῶν καὶ ἀρρήτων». Χριστούγεννα, στὰ ὁποῖα δὲν ἀκούγεται οὔτε ἡ λέξη «Χριστὸς» πολλές φορές. **Χριστούγεννα, πὸν δὲν εἶναι γιορτὴ ἀλλὰ τραγωδία, πὸν δὲν εἶναι ἐπικοινωνία μὲ τὸν Σαρκωμένο Θεό, ἀλλὰ πανηγύρι μὲ τὸν διάβολο.** Χριστούγεννα μὲ πολὺ σκοτάδι, δίχως Φῶς, δίχως ἀληθινὴ χαρὰ, δίχως ἐλευθερία. Γιὰ ἐμᾶς ὅμως τὰ Χριστούγεννα δὲν θὰ πάψουν νὰ εἶναι ἡ «μητρόπολις τῶν ἐορτῶν», ὅπως τὴν ἀποκαλεῖ ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος. Δὲν θὰ παύσουν νὰ εἶναι τὸ μοναδικὸ καὶ συνταρακτικὸ νέο «τὸ καινόν, τὸ καινότατον», Δὲν θὰ πάψουν νὰ εἶναι ἡ φρέσκια εἴδηση, ἡ εἴδηση τῆς στιγμῆς. Ἐκείνης τῆς στιγμῆς, πὸν πάντοτε πρέπει νὰ ἔχουμε στὸ νοῦ καὶ στὴν καρδιά μας, μέχρι τὴ στιγμὴ πὸν θὰ κλείσουμε τὰ μάτια μας, **γιατίστιγμὴ χωρὶς Χριστὸ εἶναι πραγματικὸς θάνατος καὶ κόλαση.**

Ἡ Ἐκκλησία μας, ὅσο ὑπάρχει αὐτὸς ὁ κόσμος, θὰ ψάλλει πανηγυρικὰ «Χριστὸς γεννᾶται· δοξάσατε» καὶ θὰ προσκαλεῖ τοὺς πιστοὺς νὰ κάνουν τὴν καρδιά τους φάτνη, γιὰ νὰ ἐναποθέσει ἡ Παναγία τὸ θεῖο Βρέφος. Τὸ σπήλαιο ἐκεῖνο μετὰ τὴν γέννηση τοῦ Θεανθρώπου ἔπαψε νὰ εἶναι Ἀχούρι, τουτέστι στάβλος ἀλόγων ζώων. Ἐγινε τὸ κέντρο τῆς γῆς καὶ τὸ σημεῖο ἀναφορᾶς ὅλης τῆς ἀνθρωπότητας. Ἐὰν καὶ ἐμεῖς δεχθοῦμε τὸ θεῖο Βρέφος μέσα στὸ ἀχούρι τῆς ψυχῆς μας, ἀχούρι ἀπὸ τὰ πάθη, τὰ ἐλαττώματα καὶ τὶς ἐλλείψεις μας, τότε καὶ ἡ δική μας καρδιά θὰ γίνῃ κατοικία τοῦ ζῶντος Θεοῦ καὶ θρόνος τοῦ Ἐπουρανίου βασιλέως. Θὰ εἶναι κρίμα νὰ μείνει πανδοχεῖο, ὅπου «οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι».

Χριστὸς ἐτέχθη! Ἀληθῶς ἐτέχθη!

(Πηγή: *amen.gr*, Ἠλεκτρονικὴ στοιχειοθεσία στὴν ἐλληνικὴ: «Χριστιανικὴ Βιβλιογραφία»)